

بررسی روند تدوین و تصویب
آیین‌نامه‌ها و مقررات اجرایی قانون اجرای
سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴)
قانون اساسی

کد موضوعی: ۲۲۰

شماره مسلسل: ۹۸۰۷

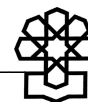
دفتر: مطالعات اقتصادی

مرداد ماه ۱۳۸۸

به نام خدا

فهرست مطالب

چکیده.....	۱
مقدمه.....	۱
۱. نمایی کلی از وضعیت تدوین مقررات تکلیفی قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴)	
قانون اساسی	۲
۲. وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی هیئت وزیران.....	۳
۳. وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴)	
قانون اساسی	۷
۴. وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی هیئت واگذاری و وزارت امور اقتصادی و دارایی	۹
جمع‌بندی و نتیجه‌گیری	۱۱
منابع و مأخذ	۱۱

بررسی روند تدوین و تصویب آیین‌نامه‌ها و مقررات اجرایی قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی

چکیده

باتوجه به اهمیت اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی و نقش آن در دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و شکوفایی اقتصاد ایران، پیگیری و نظارت بر اجرای این سیاست‌ها لازم و ضروری به نظر می‌رسد. به همین منظور در این گزارش به بررسی وضعیت تدوین و تصویب مقررات تکلیفی قانون اجرای این سیاست‌ها پرداخته شده است. در بخش اول به بررسی وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی هیئت وزیران، در بخش دوم به بررسی وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی و در بخش سوم به بررسی وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی هیئت واگذاری و وزارت امور اقتصادی و دارایی پرداخته شده است. در پایان نتایج به‌دست آمده، از وجود تأخیر در تدوین و تصویب این مقررات اجرایی توسط دستگاه‌های متولی حکایت دارد.

مقدمه

لایحه اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی و واگذاری فعالیت‌ها و بنگاه‌های دولتی به بخش‌های غیردولتی در تاریخ ۱۳۸۶/۲/۱۸ تقدیم مجلس شورای اسلامی شد و در کمیسیون ویژه سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) مجلس شورای اسلامی مورد بررسی قرار گرفت. پس از برگزاری جلسات متعدد در این کمیسیون، این لایحه با تغییرات عمده‌ای در نهایت به تصویب کمیسیون ویژه سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) مجلس شورای اسلامی رسید و در تاریخ ۱۳۸۶/۱۱/۸ از تصویب صحن علنی مجلس شورای اسلامی نیز گذشت. بالاخره در تاریخ ۱۳۸۷/۳/۲۵ مصوبه مجلس شورای اسلامی، از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام، موافق با مصلحت نظام تشخیص داده و برای اجرا به دولت ابلاغ شد.

در این قانون، برای اجرای هرچه مناسب‌تر سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری، تدوین ۳۴ آیین‌نامه، دستورالعمل، ضابطه و نظام‌نامه و سایر مقررات اجرایی پیش‌بینی شده است که

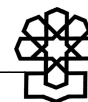

توسط دولت و دستگاه‌های اجرایی زیربط باید تهیه و تصویب شوند. این گزارش به بررسی وضعیت تهیه و تصویب این آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و ... پرداخته است و وضعیت آنها را تا تاریخ تهیه گزارش (ابتدای مردادماه سال ۱۳۸۸ و گذشت بیش از سیزده ماه از تصویب این قانون) بررسی کرده است.

۱. نمایی کلی از وضعیت تدوین مقررات تکلیفی قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

در برخی مواد قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، احکامی درخصوص تهیه و تصویب آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، نظام‌نامه‌ها و برخی مقررات اجرایی مکمل این قانون لحاظ شده و مسئولیت تهیه و تصویب این مقررات نیز برعهده دستگاه‌های اجرایی و هیئت‌های نظارتی گذاشته شده است. در این قانون، مجموعاً تدوین و تصویب ۳۴ آیین‌نامه، دستورالعمل، ضابطه و نظام‌نامه و سایر مقررات اجرایی تکلیف شده است که از این تعداد، باید یک مورد به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی، ۱۸ مورد به تصویب هیئت وزیران، ۱۰ مورد به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و ۵ مورد به تصویب هیئت واگذاری برسد. در جهت اجرای سریع‌تر و مؤثرتر این قانون، مهلت زمانی مشخصی نیز برای تهیه و تصویب این مقررات در نظر گرفته شده است.

در جدول ۱ آخرین وضعیت تهیه و تصویب این مقررات و مراجع مسئول درخصوص تدوین و تصویب آنها آمده است. طبق آمار و اطلاعات جدول ۱ از مجموع ۱۸ مورد آیین‌نامه اجرایی مربوطه که باید به تصویب هیئت وزیران برسد، ۱۳ مورد توسط کارگروه اصل (۱۳۸) قانون اساسی تصویب شده و برای تأیید نهایی رئیس‌جمهور ارسال شده است یا در مرحله ارسال قرار دارند. ضمناً ۵ آیین‌نامه نیز در مرحله تدوین و تصویب این کارگروه است. شایان ذکر است، هیئت وزیران به استناد اصل (۱۳۸) قانون اساسی، اختیارات این هیئت درخصوص آیین‌نامه‌های مربوط به قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه و اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی را به کارگروهی متشکل از وزیران امور اقتصادی و دارایی (رئیس)، بازرگانی، رفاه و تأمین اجتماعی، کار و امور اجتماعی، صنایع و معادن، تعاون، دادگستری و اطلاعات تفویض کرده است. ملاک تصمیم‌گیری درخصوص اختیارات یاد شده موافقت اکثریت وزیران عضو کارگروه یاد شده است و مصوبات آن در صورت تأیید رئیس‌جمهوری با رعایت ماده (۱۹) آیین‌نامه داخلی

هیئت دولت قابل صدور می‌باشد.^۱

همچنین از مجموع ۱۰ مورد مقررات اجرایی که باید به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی برسد، ۸ مورد به تصویب رسیده و دو مورد نیز در دستور کار شورا جهت بررسی و تصویب قرار دارد. علاوه بر این، ۵ مورد دستورالعمل اجرایی که باید تهیه و به تصویب هیئت واگذاری می‌رسید، تماماً نهایی شده و به تصویب رسیده‌اند. یک مورد دستورالعمل اجرایی نیز که باید توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی نهایی و به تصویب می‌رسید، نهایی و مصوب شده است. بنابراین جمعاً از ۳۴ مورد آیین‌نامه و مقررات اجرایی مذکور، ۲۷ مورد تصویب شده و ۷ مورد نیز در دست تهیه و تصویب قرار دادند. در بخش‌های بعدی گزارش، جزئیات این آیین‌نامه‌ها و مقررات اجرایی مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول ۱. اقدامات حقوقی به عمل آمده در راستای اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

مرجع تصویب کننده	تعداد مقررات تکلیفی	تصویب شده	در دست اقدام	اقدام نشده
هیئت وزیران	۱۸	۱۳	۵	-
شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴	۱۰	۸	۲	-
هیئت واگذاری	۵	۵	-	-
وزیر امور اقتصادی و دارایی	۱	۱	-	-
مجموع مقررات اجرایی	۳۴	۲۷	۷	-

مأخذ: گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، تیرماه ۱۳۸۸.

۲. وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی هیئت وزیران

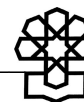
هیئت وزیران طبق مواد (۲)، (۳)، (۷)، (۹)، (۱۲)، (۱۳)، (۱۷)، (۱۹)، (۲۷)، (۲۹)، (۳۰)، (۳۳)، (۵۴)، (۶۱) و (۸۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، مکلف به تدوین و تصویب ۱۸ مورد آیین‌نامه شده است. این آیین‌نامه‌ها و وضعیت تهیه و تصویب آنها در جدول ۲ آمده است.

۱. مصوبه شماره ۱۸۶۰۸۴/ت ۴۱۶۳۳ هـ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۱۴ هیئت وزیران.

جدول ۲. وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی هیئت وزیران

ردیف	ماده	اقدام مورد نیاز	عنوان اقدام	مرجع تصویب	توضیحات
۱	ماده (۲)	تدوین آیین‌نامه	تشخیص، انطباق و طبقه‌بندی فعالیت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی با گروه‌های ۱، ۲ و ۳ فعالیت‌های اقتصادی	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید حداکثر ظرف مدت شش‌ماه با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد. ضمناً در مورد فعالیت‌های مربوط به بند «۳» گروه (۳)، مصوبه هیئت وزیران باید به تصویب فرماندهی کل قوا نیز برسد.					
۲	تبصره «۱» بند «ج» ماده (۳)	تدوین آیین‌نامه	شرایط خرید خدمات مالی، فنی، مهندسی و مدیریتی از بنگاه‌های بخش‌های غیردولتی در فعالیت‌های گروه ۳ ماده (۲) به شرط حفظ مالکیت ۱۰۰ درصد دولت	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید حداکثر ظرف مدت سه ماه توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و جهت تصویب به فرماندهی کل قوا ارائه گردد.					
۳	ذیل تبصره «۱» بند «ج» ماده (۳)	تدوین آیین‌نامه	خرید خدمات و کالاهای نظامی - امنیتی و انتظامی گروه ۳ فعالیت اقتصادی	هیئت وزیران	این آیین‌نامه هنوز در دست تهیه است و بیش از ۱۰ ماه تأخیر نسبت به مهلت زمانی مندرج در قانون دارد
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید حداکثر ظرف مدت سه‌ماه توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و جهت تصویب به فرماندهی کل نیروهای مسلح تقدیم گردد.					
۴	ماده (۷)	تدوین آیین‌نامه	کلیه تکالیف ماده (۷)	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید حداکثر ظرف مدت سه‌ماه با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد.					
۵	بند «و» ماده (۹)	تدوین آیین‌نامه	اساسنامه بانک توسعه تعاون	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید حداکثر ظرف مدت سه‌ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های تعاون و امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد.					

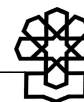

ردیف	ماده	اقدام مورد نیاز	عنوان اقدام	مرجع تصویب	توضیحات
۶	ماده (۱۲)	تدوین آیین‌نامه	نحوه تشکیل شرکت‌های تعاونی سهامی عام	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف مدت شش‌ماه با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های تعاون و امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.					
۷	بند «۵» ماده (۱۲)	تدوین آیین‌نامه	نحوه بلوک‌بندی سهام سهامداران خرد در تعاونی‌های سهامی عام جهت انتخاب نماینده برای رعایت حقوق آنان	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده، باید با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های تعاون و امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۸	تبصره بند «الف» ماده (۱۳)	تدوین آیین‌نامه	تبدیل وضعیت کارکنان شرکت‌های دولتی انتقالی به مؤسسات و وزارتخانه‌ها با رعایت حقوق مکسبه	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده، باید با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۹	ماده (۱۷)	تدوین آیین‌نامه	نحوه طبقه‌بندی بنگاه‌ها، تأیید صورت‌های مالی و بازاریابی بنگاه‌های مشمول واگذاری	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده، باید حداکثر ظرف مدت سه‌ماه از تصویب این قانون با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد.					
۱۰	ماده (۱۹)	تدوین آیین‌نامه	استفاده از کلیه روش‌های واگذاری مالکیت یا مدیریت، تجزیه، ادغام، انحلال و هبه یا صلح غیرمعموض، جهت واگذاری بنگاه‌ها	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده، باید توسط هیئت واگذاری تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۱۱	ماده (۲۷)	تدوین آیین‌نامه	اساسنامه سازمان خصوصی‌سازی	هیئت وزیران	آیین‌نامه تهیه شده و برای هیئت وزیران ارسال شده است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده، باید توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					

ردیف	ماده	اقدام مورد نیاز	عنوان اقدام	مرجع تصویب	توضیحات
۱۲	تبصره «۲» ماده (۲۹)	تدوین آیین‌نامه	نحوه هزینه‌کرد وجوه حاصل از واگذاری	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت تعاون تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۱۳	ماده (۳۰)	تدوین آیین‌نامه	نحوه تشکیل جلسات هیئت داور و چگونگی اتخاذ تصمیم توسط آن، موضوع ماده (۲۱) قانون برنامه سوم توسعه	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی موضوع ماده (۲۱) ^۱ باید حداکثر ظرف مدت شش‌ماه با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد.					
۱۴	ماده (۳۳)	تدوین آیین‌نامه	انطباق نظام‌های ارزیابی کیفیت با استانداردهای بین‌المللی و اعمال تدریجی و قانونمند آن در کلیه بنگاه‌های اقتصادی	هیئت وزیران	مصوب کارگروه
					در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید حداکثر ظرف مدت سه‌ماه با پیشنهاد مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد.					
۱۵	ماده (۵۴)	تدوین آیین‌نامه	تشکیلات دبیرخانه شورای رقابت (مرکز ملی رقابت)	هیئت وزیران	در دست تهیه توسط کارگروه است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۱۶	تبصره «۳» ماده (۵۴)	تدوین آیین‌نامه	تشویق اعضای شورای رقابت و کارکنان مرکز ملی رقابت	هیئت وزیران	در دست تهیه توسط کارگروه است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۱۷	بند «۱۲» ماده (۶۱)	تدوین آیین‌نامه	تعیین میزان جرائم نقدی متناسب با عمل ارتكابی درخصوص رویه‌های ضد رقابتی	هیئت وزیران	آیین‌نامه تهیه شده و در مرحله تصویب توسط کارگروه قرار دارد
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی و دادگستری تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					

۱. ماده (۲۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

ردیف	ماده	اقدام مورد نیاز	عنوان اقدام	مرجع تصویب	توضیحات
۱۸	ماده (۸۷)	تدوین آیین‌نامه	شفاف‌سازی برخی از مواد قانون	هیئت وزیران	مصوب کارگروه در مرحله ابلاغ توسط هیئت وزیران است

کلیه آیین‌نامه‌های مورد نیاز این قانون که مرجع تهیه آنها مشخص نشده باشد باید با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر ظرف مدت سه ماه تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد. ضمناً آیین‌نامه‌های موضوع فصل سوم این قانون که مرجع تهیه آنها مشخص نشده باشد باید با پیشنهاد وزارت تعاون و همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد.

مأخذ: گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، تیرماه ۱۳۸۸.

۳. وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

در رابطه با مصوبات شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی نیز آمار و اطلاعات جدول ۳ نشان می‌دهد که این شورا، طبق مواد (۳)، (۱۶)، (۲۰)، (۲۷)، (۲۸)، (۴۰) و (۴۱) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، تدوین ۷ آیین‌نامه، یک دستورالعمل، یک ضابطه و یک نظام‌نامه را برعهده داشته است. وضعیت این مقررات اجرایی در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳. وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی

اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

ردیف	ماده	اقدام مورد نیاز	عنوان اقدام	مرجع تصویب	توضیحات
۱	تبصره «۲» بند «ب» ماده (۳)	تدوین آیین‌نامه	تعیین سهم بهینه بخش‌های دولتی و غیردولتی در فعالیت‌های راه و راه‌آهن	شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴	آیین‌نامه تهیه شده و در مرحله بررسی و تصویب شورا قرار دارد
طبق قانون، آیین‌نامه اجرای این ماده باید با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های راه و ترابری و امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۲	تبصره «۱» ماده (۱۶)	تدوین دستورالعمل	مشوق‌های مالی و غیرمالی لازم برای افزایش تعداد کارکنان و یا آموزش و به‌کارگیری نیروی مازاد	شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴	مصوب ۱۳۸۸/۱/۱۸ ابلاغ شده است

ردیف	ماده	اقدام مورد نیاز	عنوان اقدام	مرجع تصویب	توضیحات
طبق قانون، دستورالعمل اجرایی این ماده باید با پیشنهاد هیئت واگذاری تهیه و به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این دستورالعمل، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۳	تبصره «۴» ماده (۲۷)	تدوین آیین‌نامه	نحوه هزینه‌کرد اعتبارات آموزش‌های کوتاه‌مدت تخصصی، ترغیب و تشویق و پاداش کارکنان سازمان خصوصی‌سازی	شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴	مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۱۸
				اصل ۴۴	ابلاغ شده است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید با پیشنهاد هیئت واگذاری تهیه و به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۴	ماده (۳۸)	تدوین آیین‌نامه	نحوه اجرای مواد مربوط به فصل توزیع سهام عدالت	شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴	مصوب ۱۳۸۸/۱/۲۹
				اصل ۴۴	ابلاغ شده است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی فصل مربوط به سهام عدالت، باید حداکثر ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون و با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و تعاون و با همکاری نهادهای زیربند تهیه و به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ برسد.					
۵	جزء ۲ بند «الف» ماده (۴۰)	تدوین آیین‌نامه	نظام اقساطی واگذاری و نحوه دریافت بهای حقوق قابل واگذاری	شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴	مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۱۸
				اصل ۴۴	ابلاغ شده است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید توسط هیئت واگذاری تهیه و به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۶	جزء ۳ بند «الف» ماده (۴۰)	تدوین آیین‌نامه	شیوه‌های قیمت‌گذاری بنگاه‌ها و نحوه اعمال شیوه‌های مذکور در همین چارچوب	شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴	مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۲۰
				اصل ۴۴	ابلاغ شده است
طبق قانون، آیین‌نامه اجرایی این ماده باید توسط هیئت واگذاری تهیه و به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین‌نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۷	جزء ۵ بند «الف» ماده (۴۰)	تهیه ضابطه	ضوابط نحوه اصلاح ساختار بنگاه‌ها	شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴	مصوب ۱۳۸۸/۳/۳
				اصل ۴۴	ابلاغ شده است
طبق قانون، ضوابط اجرایی این ماده باید توسط هیئت واگذاری تهیه و به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این ضوابط، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۸	جزء ۶ بند «الف» ماده (۴۰)	تدوین نظام‌نامه	فعالیت‌های فرهنگی - تبلیغاتی برای بسترسازی، بهبود و شفافیت امر واگذاری‌ها	شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴	نظام‌نامه تهیه شده و در مرحله بررسی و تصویب شورا قرار دارد

ردیف	ماده	اقدام مورد نیاز	عنوان اقدام	مرجع تصویب	توضیحات
طبق قانون، آیین نامه اجرایی این ماده باید توسط هیئت واگذاری تهیه و به تصویب شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۹	ماده (۲۰) و جزء ۸ بند «الف» ماده (۴۰)	تدوین آیین نامه	نحوه واگذاری ۵ درصد سهام ترجیحی به مدیران و کارکنان همان شرکت	شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴	مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۲۰ ابلاغ شده است
طبق قانون، آیین نامه اجرایی این ماده باید توسط هیئت واگذاری تهیه و به تصویب شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ برسد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۱۰	تبصره «۱» ماده (۴۱)	تدوین آیین نامه	نحوه اداره شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴	شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴	مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۲۳ ابلاغ شده است
طبق قانون، آیین نامه اجرایی این ماده باید توسط شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی تهیه و تصویب گردد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این آیین نامه، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					

مأخذ: گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، تیرماه ۱۳۸۸.

اطلاعات جدول فوق نشان می دهد از تکالیف این شورا تنها دو مورد باقی مانده و بقیه انجام شده است.

۴. وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی هیئت واگذاری و وزارت امور اقتصادی و دارایی

آمار و اطلاعات جدول ۴ وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی هیئت واگذاری و وزارت امور اقتصادی و دارایی را نشان می دهد. طبق مواد (۲۲)، (۲۵)، (۳۰) و (۴۰) قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، تعداد ۵ دستورالعمل باید توسط هیئت واگذاری تهیه و تصویب شود. یک دستورالعمل نیز باید به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی برسد.

جدول ۴. وضعیت مقررات اجرایی تکلیفی هیئت واگذاری و وزیر امور اقتصادی و دارایی

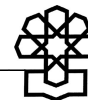
ردیف	شماره ماده	اقدام مورد نیاز	عنوان اقدام	مرجع تصویب	توضیحات
۱	ماده (۲۲)	دستورالعمل	استفاده از خدمات بانک ها و شرکت های تأمین سرمایه و سرمایه گذاری جهت تعهد پذیرهنویسی سهام و نحوه پرداخت حق الزحمه آنها	وزیر امور اقتصادی و دارایی	مصوب ۱۳۸۸/۲/۶ ابلاغ شده است

ردیف	شماره ماده	اقدام موردنیاز	عنوان اقدام	مرجع تصویب	توضیحات
طبق قانون، دستورالعمل اجرایی این ماده باید حداکثر ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون توسط وزارت امور اقتصادی تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی برسد.					
۲	ماده (۲۵)	دستورالعمل	نحوه اخذ تعهدات و شروط تخفیفات متقابل در فروش سهام	هیئت واگذاری	مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۲۱
					ابلاغ شده است
طبق قانون، دستورالعمل اجرایی این ماده باید ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون و با پیشنهاد سازمان خصوصی سازی تهیه و به تصویب هیئت واگذاری برسد.					
۳	تبصره «۱» ماده (۳۰)	دستورالعمل	نحوه بیمه مجریان و دست اندرکاران امر واگذاری	هیئت واگذاری	مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۲۱
					ابلاغ شده است
طبق قانون دستورالعمل اجرایی موضوع ماده (۲۴) ۱، باید ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون و با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت واگذاری برسد.					
۴	جزء ۴ بند «ب» ماده (۴۰)	دستورالعمل	نحوه تنظیم قراردادهای واگذاری مشتمل بر تعیین اختیارات و تعهدات طرفین قراردادهای، وثایق و تضمین ها، شرایط فسخ و اقاله، نحوه اعمال تخفیفات و جرائم	هیئت واگذاری	مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۲۹
					ابلاغ شده است
طبق قانون، دستورالعمل اجرایی این ماده باید توسط هیئت واگذاری تهیه و تصویب گردد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این دستورالعمل، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۵	جزء ۵ بند «ب» ماده (۴۰)	دستورالعمل	ویژگی های لازم و نحوه انتخاب مدیران و متخصصان در واگذاری های مذاکره ای	هیئت واگذاری	مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۱۹
					ابلاغ شده است
طبق قانون، دستورالعمل اجرایی این ماده باید توسط هیئت واگذاری تهیه و تصویب گردد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این دستورالعمل، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					
۶	جزء ۶ بند «ب» ماده (۴۰)	دستورالعمل	نحوه عقد قرارداد بانک ها و شرکت های تأمین سرمایه جهت تعهد پذیرهنویسی سهام و پرداخت حق الزحمه آنها	هیئت واگذاری	مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۲۱
					ابلاغ شده است
طبق قانون، دستورالعمل اجرایی این ماده باید توسط هیئت واگذاری تهیه و تصویب گردد. ضمناً قانون برای تهیه و تصویب این دستورالعمل، مهلت زمانی تعیین نکرده است.					

مأخذ: گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، تیرماه ۱۳۸۸.

اطلاعات جدول فوق حاکی از آن است که، تمامی این دستورالعمل ها تهریه و به تصویب رسیده اند.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

همان‌گونه که می‌دانیم، تهیه و تصویب آیین‌نامه‌های مصرح در قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی یکی از الزامات و پیش‌نیازهای اجرای این قانون است. در جهت تسریع در تدوین این مقررات نیز، قانون مزبور محدودیت‌های زمانی در نظر گرفته است. با این وصف، اطلاعات واصله از وزارت امور اقتصادی و دارایی، در برخی موارد بیانگر تأخیر در تصویب و ابلاغ این مقررات اجرایی توسط دستگاه‌ها و هیئت‌های متولی است، به‌گونه‌ای که باوجود محدودیت زمانی ۶ ماهه در نظر گرفته شده برای تهیه و تصویب اکثر مقررات مشخص شده در قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی، مشاهده می‌شود که حتی با گذشت یکسال از تاریخ تصویب این قانون، تعدادی از این مقررات هنوز در مرحله تهیه قرار داشته، تصویب نشده و یا ابلاغ نشده‌اند. بنابراین لازم و ضروری است که وزارت امور اقتصادی و دارایی که محوریت امور مزبور را برعهده دارد، جهت تأکید بر تسریع در تهیه و تصویب مقررات مورد نیاز، اقدام لازم و عاجل را به‌عمل آورد.

منابع و مأخذ

۱. آیین‌نامه‌ها، مقررات و دستورالعمل‌های اجرایی قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه و اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی.
۲. قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه و اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی.

شماره مسلسل: ۹۸۰۷

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی روند تدوین و تصویب آیین‌نامه‌ها و مقررات اجرایی قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه بخش عمومی)

تهیه و تدوین: امید عطائی

ناظر علمی: اسدا... جلال‌آبادی

متقاضی: معاونت پژوهشی

سرور استار: حسین صدری‌نیا

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۸۸/۵/۲۷